

Vergaderjaar 2002–2003

28 884

Agentschap Domeinen Roerende Zaken

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 mei 2003

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 19 mei 2003
De wens over het voorgenomen besluit nadere inlichtingen te ontvangen kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden van de Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 18 juni 2003.

De Kamer kan zich tegen het voorgenomen besluit uitspreken uiterlijk op 18 juni 2003 dan wel binnen veertien dagen na het verstrekken van de in de vorige volzin bedoelde inlichtingen.

Op grond van de voorhangprocedure van artikel 10 van de Comptabiliteitswet 2001 leg ik u hierbij mijn voornemen voor, om met ingang van 1 januari 2004 over te gaan tot het instellen van een agentschap te weten Domeinen Roerende Zaken. De voorhangprocedure houdt in dat het besluit tot verzelfstandiging niet eerder wordt genomen dan 30 dagen nadat het voornemen daartoe schriftelijk ter kennis is gebracht van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal. Indien de Kamer binnen 30 dagen na ontvangst van de kennisgeving of binnen 14 dagen na het verstrekken van nadere inlichtingen zich uitspreekt tegen het voorgenomen besluit, wordt het besluit niet aangenomen.

Het kabinet is met mij van mening dat de agentschapsstatus voor Domeinen Roerende Zaken en de daarbij behorende specifieke beheersregels de doelmatigheid van de dienst zullen bevorderen en daarmee de dienstverlening naar een hoger niveau kan worden getild. Het traject tot het instellen van het agentschap is begeleid door het BiFi-team (Begeleidingsteam Verzelfstandigingen van de ministeries van BZK en Financiën). Daarbij is uitgegaan van de twaalf instellingsvoorwaarden die in januari 2000 met de Tweede Kamer zijn overeengekomen (kamerstuk 26 974 nr. 3)

Na een korte beschrijving van Domeinen Roerende Zaken (1) geef ik in deze brief aan waarom voor Domeinen Roerende Zaken de status van agentschap is gekozen (2). Daarbij besteed ik aandacht aan de in het rapport van de commissie-Sint beschreven denkstappen (3), «Verantwoord verzelfstandigen». Vervolgens geef ik bij de verschillende instellingsvoorwaarden aan welke activiteiten Domeinen Roerende Zaken heeft uitgevoerd (4). Ten slotte beschrijf ik hoe Domeinen Roerende Zaken de Tweede Kamer via de ontwerpbegroting informeert en inzicht wil bieden in de ontwikkeling van de doelmatigheid (5).

1. Domeinen Roerende Zaken.

Domeinen Roerende Zaken maakt op dit moment deel uit van de dienst Domeinen van het ministerie van Financiën. Na het verkrijgen van de status van agentschap valt Domeinen Roerende Zaken rechtstreeks onder de plv. Secretaris Generaal van dit ministerie. De plv. Secretaris Generaal heeft de rol van eigenaar van het agentschap Domeinen Roerende zaken. De rol van opdrachtgever ligt bij de verschillende ministeries.

Domeinen Roerende Zaken is belast met het verwerken (zoals bewaren en verkopen) van overtollige en inbeslaggenomen roerende zaken van de Staat. Bij Domeinen Roerende Zaken werken circa 80 mensen (inclusief tijdelijke krachten en uitzendkrachten). Een groot deel van de ondersteunende diensten op het gebied van bijvoorbeeld de personeelsfunctie, beleidszaken en automatisering zal het agentschap Domeinen Roerende Zaken inhuren bij het ministerie van Financiën (shared services).

De volgende producten / diensten worden onderscheiden:

1. Commerciële verwerking (verkopen);
2. Logistieke verwerking (transport & opslag van goederen zoals vuurwerk);
3. Advies;
4. Vernietiging;
5. Schoning PC's.

2. Waarom Domeinen Roerende Zaken een agentschap?

Na de afronding van een interne reorganisatie in 2000 ontstond geleidelijk aan de behoefte aan een meer outputgerichte sturing met aandacht voor de kwantiteit en de kwaliteit van de dienstverlening en voor een optimale allocatie van mensen en middelen. Dit heeft Domeinen Roerende Zaken gestimuleerd te kiezen voor een resultaat gericht besturingsmodel.

Domeinen Roerende Zaken wil sturen op output. Hiertoe maakt Domeinen Roerende Zaken afspraken met de opdrachtgevers over de kwaliteit en kwantiteit van de te leveren producten en diensten en de daarvoor te maken kosten. De eisen en wensen van de opdrachtgevers staan daarbij voorop.

Het belangrijkste aangrijpingspunt voor de sturing op resultaat zijn de te leveren producten en diensten, die aan bepaalde kwaliteitscriteria moeten voldoen.

Doordat Domeinen Roerende Zaken haar missie en doelstellingen doorvertaald heeft naar prestatie-indicatoren, wordt het meten van resultaten mogelijk. Om deze prestatie-indicatoren te kunnen vergelijken, ontwikkelt Domeinen Roerende Zaken normen. Hiervoor is inzicht in de kwaliteit en de kostprijs van de producten een voorwaarde.

Belangrijke doelstellingen van Domeinen Roerende Zaken zijn onder andere kostenbeheersing, doelmatigheid en flexibiliteit. Om deze doelstellingen te realiseren is het noodzakelijk te werken met kostprijzen. Het batenlastenstelsel maakt dit mogelijk. In dit stelsel worden de uitgaven en ontvangsten toegerekend aan de perioden waarop ze betrekking hebben.

Het ontwikkelde kostprijsmodel maakt het mogelijk kostprijzen in de tijd te vergelijken en daarmee de doelmatigheid te meten. Bovendien bevordert het werken met kostprijzen het kostenbewustzijn, zowel bij de opdrachtgevers van Domeinen Roerende Zaken als bij de medewerkers.

De belangrijkste prikkel tot doelmatigheid voor Domeinen Roerende Zaken zelf, is de eenduidige en transparante relatie die bestaat tussen de output en de daarvoor ingezette mensen en middelen. Door te werken met outputramingen en genormeerde productkosten wordt de planningsfunctie aanzienlijk versterkt en wordt een beheersmechanisme ingevoerd dat de werkelijke kosten vergelijkt met de toegestane kosten per product (gegeven de kwaliteitseisen). Zowel in de tariefonderhandelingen met de klant en opdrachtgever als binnen Domeinen Roerende Zaken zullen de ontwikkelingen van de prijs, het volume en de kwaliteit veel nadrukkelijker onderwerp van aandacht zijn. Dit geldt ook voor de doelmatigheid van nieuwe investeringen.

3. Denkstappen van de commissie-Sint.

In het rapport «Verantwoord verzelfstandigen» uit 1994 heeft een commissie onder voorzitterschap van mevr. M. Sint denkstappen geformuleerd die doorlopen moeten worden om de juiste organisatievorm voor overheidsorganisaties te bepalen. Hierna worden deze denkstappen doorlopen voor Domeinen Roerende Zaken.

1^o. Is er een collectief belang gemoeid met de taak van Domeinen Roerende Zaken?

De kerntaak van Domeinen Roerende Zaken is het verwerken (zoals bewaren en verkopen) van roerende goederen van de Staat. Vanuit deze kerntaak levert Domeinen Roerende Zaken een belangrijke bijdrage aan het tijdig en zo goedkoop mogelijk verwerken van overtollige en inbeslaggenomen roerende goederen van de Staat. Er is dus zonder meer sprake van een collectief belang. Dit betekent volgens de commissie Sint dat de overheid in beginsel een verantwoordelijkheid heeft.

2^o. Zo ja, moet deze taak door de overheid zelf worden uitgevoerd?

De taak van Domeinen Roerende Zaken vloeit voort uit de Comptabiliteitswet, het Besluit Beheer Overtollige Rijksgoederen (BBOR), het Besluit in beslag genomen voorwerpen, het Wetboek van Strafrecht (art. 33 en 36) en het Wetboek van Strafvordering (art 116, 117, 118, 119). Daarnaast is er aanvullende regelgeving die zich toespitst op het waarborgen van de integriteit.

Ook dient de staat als goed huisvader om te gaan met van burgers inbeslaggenomen goederen. Uitbesteding is nu geen reële optie. Dit in lijn met de conclusies van een onderzoek in opdracht van de Directeur Domeinen. De onderzoekers concludeerden begin 1999 dat de uitvoering van de publieke taak van Domeinen Roerende Zaken door de overheid de voorkeur heeft boven de uitvoering door private partijen. De randvoorwaarden uit oogpunt van integriteit, toezicht en zorgvuldigheid zullen bij uitvoering door private partijen zo strikt zijn, dat dit ten koste zal gaan van mogelijke voordelen van privatisering.

3^o. Zo ja, wat is de optimale bestuurlijk-organisatorische vormgeving?

De vraag is, of er dringende redenen zijn om (bestuurlijke) bevoegdheden van de minister over te dragen (aan een zelfstandig bestuursorgaan). Dit is voor wat betreft Domeinen Roerende Zaken niet aan de orde. Overblijft dan de vraag of het wenselijk is Domeinen Roerende Zaken op enigerlei wijze op afstand te plaatsen.

Domeinen Roerende Zaken heeft vooral een uitvoerende taak, het verwerken van overtollige en inbeslaggenomen goederen van de Staat. Door Domeinen Roerende Zaken meer op afstand van beleidsdirecties te positioneren krijgt zij ruimte om zich meer zelfstandig te ontplooiën, wat de slagvaardigheid ten goede komt. Domeinen Roerende Zaken als agent-

schap is beter in staat resultaat gericht te sturen en kan mede daardoor de doelmatigheid en de doeltreffendheid vergroten.

Als voorbeeld wijzen wij op het in 2002 gestarte project «Landelijk Beslaghuis». Dit project is gericht op een effectievere en efficiëntere verwerking van alle inbeslaggenomen goederen. De verwerking van inbeslaggenomen goederen door Domeinen Roerende Zaken is een onderdeel van de justitiële keten. Door dit op een goede manier te organiseren en in combinatie met het agentschapsmodel worden ook bij Justitie doelmatigheidsprikkels neergelegd. Op verzoek van Financiën en Justitie wordt dit nader uitgediept. De facilitaire rol van Domeinen Roerende Zaken kan worden versterkt met het batenlastenstelsel. Het voorstel is om bij Domeinen Roerende Zaken vanaf 1 januari 2004 een resultaatgericht besturingsmodel in combinatie met een batenlastenstelsel in te voeren.

4. Instellingsvoorwaarden.

Om agentschap te kunnen worden moet aan een aantal instellingscriteria zijn voldaan. De instellingscriteria zijn opgenomen in de tussenrapportage over het financieel beheer bij ministeries en agentschappen (Tweede Kamer, vergaderjaar 1999–2000, 26 541, nr. 70).

In bijlage 1¹ zijn alle instellingsvoorwaarden opgenomen met een korte beschrijving van de invulling daarvan door Domeinen Roerende Zaken. Als bijlage 2¹ is het eigenaarsconvenant opgenomen. De overige documenten in het kader van de instellingsvoorwaarden liggen ter inzage bij de griffie van de Tweede Kamer.¹

5. Informatieverstrekking aan de Tweede Kamer.

In de ontwerpbegroting wordt een korte en bondige uiteenzetting over Domeinen Roerende Zaken gegeven. Daarnaast zal Domeinen Roerende Zaken zichtbaar maken welke indicatoren gebruikt gaan worden om de doelmatigheidsontwikkeling inzichtelijk te maken. In de toelichting wordt een indicatieve openingsbalans opgenomen met een toelichting op de begroting van baten en lasten in meerjarig perspectief, een kasstroomoverzicht en de ontwikkeling van het eigen vermogen in meerjarig perspectief.

De eerste suppletore begroting in het eerste uitvoeringsjaar als agentschap bevat de definitieve openingsbalans. Daarnaast wordt in de eerste suppletore begroting de formele nulmeting opgenomen. Deze indicatoren met bijbehorende waarden vormen het uitgangspunt voor het verder in de tijd volgen van de doelmatigheidsontwikkeling.

6. Toekomstperspectief.

In deze brief heeft u kunnen lezen welke stappen Domeinen Roerende Zaken reeds heeft gezet om meer resultaatgericht te gaan werken. Er is al veel bereikt. Ik heb er alle vertrouwen in dat de organisatie als agentschap succesvol zal zijn!

De Minister van Financiën,
J. F. Hoogervorst

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.